

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 45/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om Enheten för utredning av grå ekonomi och lag om ändring av 4 § i lagen om Skatteförvaltning- en

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 6 oktober 2010 en proposition med förslag till lag om Enheten för utredning av grå ekonomi och lag om ändring av 4 § i lagen om Skatteförvaltningen (RP 163/2010 rd) till finansutskottet för beredning.

Utlåtanden

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet (GrUU 38/2010 rd), revisionsutskottet (ReUU 8/2010 rd) och arbetslivs- och jämställdhetsutskottet (AjUU 16/2010 rd) lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtandena återges efter betänkandet.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- specialmedarbetare Ilkka Lahti, finansministeriet

- polisinspektör Antti Simanainen, inrikesministeriet
- lagstiftningsdirektör Pasi Järvinen, arbets- och näringsministeriet
- regeringssekreterare Tapani Aaltela, social- och hälsovårdsministeriet
- konsultativ tjänsteman Antti Posio, social- och hälsovårdsministeriet
- kvalitetssäkringschef Eija Kärkkäinen, Tullstyrelsen
- biträdande direktör Olli Tervo, överinspektör Helena Hynynen och överinspektör Marko Niemelä, Skatteförvaltningen
- polisinspektör Matti Rinne, Polisstyrelsen
- överinspektör Olavi Kärkkäinen, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira)
- projektchef Janne Marttinen, Utvecklingsprojektet för myndighetssamarbete.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- dataombudsmannens byrå
- justitieministeriet.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att det stiftas en lag om Enheten för utredning av grå ekonomi och att lagen om Skatteförvaltningen ändras. Verksamheten inom det tidsbegränsade projektet för utveckling av myndighetssamarbetet grundar sig på statsrådets program för bekämpning av ekonomisk brottslighet. I propositionen föreslås att verksamheten omorganiseras så att en permanent enhet för utredning av grå ekonomi inrättas vid Skatteförvaltningen. Avsikten är att utredningsenheten ska främja bekämpningen av den grå ekonomin genom att producera och sprida information om grå ekonomi och bekämpningen av den. Enheten ska dessutom göra utredningar och utarbeta rapporter för myndigheter om sammanlutningar och andra företag för de ändamål som föreskrivs i lagen.

Det föreslås att utredningsenheten ska göra fenomenutredningar som beskriver fenomen inom den grå ekonomin, bekämpningen av den grå ekonomin samt effekterna av dessa, utan att något företag eller någon annan enhet eller person specificeras. Utredningsenheten har trots se-

kreteess rätt att av myndigheterna få de uppgifter som föreskrivs i lagen. En fenomenutredning är offentlig när den har färdigställts, men de enskilda uppgifter som har erhållits för den är sekretessbelagda.

I en fullgöranderapport beskrivs hurdan verksamhet och ekonomi en organisation eller en organisationsanknuten person samt en organisation eller organisationsanknuten person med direkt eller indirekt koppling till de förstnämnda har och hur de fullgör sina lagstadgade skyldigheter. Fullgöranderapporter utarbetas endast på begäran av en myndighet för de ändamål som föreskrivs i lagen. Utredningsenheten har för utarbetandet av fullgöranderapporter samma rätt till sekretessbelagda uppgifter som den myndighet som begär rapporten. Fullgöranderapporter och de uppgifter som används i dem är sekretessbelagda vid utredningsenheten.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2011 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2011.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Utskottet förordar lagförslagen med vissa ändringar.

Propositionen med förslag till en lag om Enheten för grå ekonomi är en del av regeringens handlingsprogram för minskande av ekonomisk brottslighet och grå ekonomi. I statsrådets principbeslut från december 2009 krävs det att lagberedningen för att permanenta och förbättra det myndighetssamarbete som hittills har bedrivits inom ramen för projektet *Virke* slutförs i år.

Propositionen handlar alltså ytterst om ett förslag att inrätta en permanent enhet för att analysera fenomen inom ekonomisk brottslighet och grå ekonomi. Enheten ska placeras vid Skatteförvaltningen och vara underställd den.

Också frågan om att för första gången säkerställa att en bestämd myndighet ska ha rätt att få uppgifter ur andra myndigheters register är viktig. Enheten föreslås på det sätt som närmare framgår av lagen ha rätt att trots sekretess få behövliga uppgifter av andra myndigheter. Projektet *Virke* hade inga sådana speciella befogenheter utan de tjänstemän som arbetade inom projektet har agerat som representanter för uppdragsgivarmyndigheten — polisen, tullen, skatteförvaltningen och utskökningsförvaltningen — och åberopat sina individuella befogenheter. De har också varit bundna av den egna organisationens bestämmelser om informationsutbyte och sekretess.

Tanken bakom den nya enheten med bättre möjligheter att få information är att effektivare sprida kunskap om och bekämpa fenomen inom

den grå ekonomin och därmed stödja andra myndigheter i deras övervakningsuppdrag. Avsikten är att på detta sätt minska den omfattande skada som den grå ekonomin och den ekonomiska brottsligheten orsakar samhället. De nya verktyg som utredningsenheten ska ta fram är *fenomenutredningar* som baserar sig på exakta uppgifter men framställs på ett allmänt plan samt *fullgöranderapporter* om enskilda organisationer och inom dem verksamma organisationsbundna personer. De avviker från varandra dels när det gäller infallsvinkeln, dels det sätt som de används på. Fenomenutredningarna kommer att vara offentliga beskrivningar som vem som helst kan ta del av medan fullgöranderapporterna endast är avsedda för den myndighet som har beställt dem för sina egna övervakningsuppgifter.

Fullgöranderapporterna kan dessutom utarbetas endast utifrån de uppgifter som den myndighet som begärt rapporten har rätt att få för det ändamål som anges i begäran om rapporten. Mervärdet i fullgöranderapporterna består av att utredningsenheten ska ha förmågan att ur informationsmängden i sina egna databaser extrahera för övervakningen relevanta uppgifter och förmedla dem enbart till den myndighet som begärt fullgöranderapporten.

Tanken är alltså att utredningarna ska vara ett stöd såväl på ett allmänt plan som i olika myndigheters konkreta arbete.

På grund av den föreslagna vittomfattande rätten att få uppgifter aktualiserar propositionen vissa principiella frågor som gäller skyddet för personuppgifter. Man har löst problemet genom att formulera möjligast exakta bestämmelser om bl.a. utredningsenhetens rätt att få uppgifter, syftet med fenomenutredningar och fullgöranderapporter, informationsbehandlingen och handlingars och uppgifters offentlighet. På det sättet har man försökt åstadkomma en helhet där en myndighet som är specialiserad på att hantera uppgifter om grå ekonomi kan betjäna samhället i övrigt på bästa möjliga vis.

Grundlagsutskottets utlåtande

Grundlagsutskottet anser i sitt utlåtande att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftnings-

ordning. Utskottet konstaterar ytterligare rent allmänt att det finns vägande samhällsrelaterade skäl för propositionen, som har mycket godtagbara syften.

Utskottets övriga ställningstaganden gäller uteslutande lagförslag 1 om den nya enheten. Enligt utskottet uppfyller lagförslaget i tillräcklig grad de allmänna krav som följer av grundlagens 10 § 1 mom. om skydd för personuppgifter och om bestämmelser på lagnivå samt grundlagsutskottets praxis i detta hänseende.¹ Utskottet uppmärksammar ändå vissa detaljer som borde preciseras i lagen. De behandlas närmare nedan.

Övriga utlåtanden

Revisionsutskottet och arbetslivs- och jämställdhetsutskottet förordar lagförslaget och anser att det är motiverat att inrätta den nya utredningsenheten. De har dessutom uppmärksammat behovet att utvidga myndigheternas rätt att få uppgifter.

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet föreslår dessutom att 6 § i lagförslag 1 kompletteras med en ny punkt 14, enligt vilken fullgöranderapporter ska kunna utarbetas också till stöd för tillsynen över arbetarskyddet. Utskottet föreslår dessutom ett uttalande om utformningen av de fotografiförsedda personkort som används på byggarbetsplatser. Också de här synpunkterna behandlas närmare nedan.

Finansutskottets ståndpunkt

Finansutskottet delar de andra utskottens syn på saken och anser det motiverat att inrätta en permanent utredningsenhet med nya befogenheter.

¹ Grundlagsutskottet har i sin praxis ansett det viktigt med tanke på skyddet för personuppgifter att det föreskrivs åtminstone om registreringens syfte, innehållet i de registrerade personuppgifterna, de tillåtna användningsändamålen, inklusive om uppgifterna kan lämnas ut, förvaringstiden och rättssäkerheten för de registrerade. Utöver detta ska regleringen av dessa faktorer på lagnivå vara omfattande och detaljerad. Kravet på bestämmelser i lag gäller också möjligheten att överlåta uppgifter via en teknisk anslutning.

För att verksamheten ska ha så stort genomslag som möjligt är det viktigt att fenomenutredningar ska kunna göras på grundval av alla tillgängliga myndighetsuppgifter som är av betydelse för att analysera den grå ekonomin. På det sättet kan man ta fram ett representativt material som grund för beslut och hjälpa myndigheterna att definiera sina strategiska betoningar på ett ändamålsenligt sätt. Fullgöranderapporterna kan användas som ett stöd i övervakningen av vissa organisationer och med större effektivitet än för närvarande.

Behovet att intensifiera arbetet mot grå ekonomi och ekonomisk brottslighet är allmänt erkänt. Det förekommer varierande uppskattningar av hur stor ekonomisk skada samhället orsakas men på det hela taget rör det sig om miljardbelopp och enligt propositionen om 5 — 10 miljarder årligen.

Den grå ekonomin är betydande också på den privata sektorn. Enligt *Valvira* rör det sig exempelvis i alkoholbranschen på årsnivå om ca 0,4 miljarder euro och ungefär 15 000 årsverken. Behovet av fullgöranderapporter enbart i denna bransch är ca 2 500 — 3 000 per år. Som känt finns det också andra känsliga och ekonomiskt betydande branscher, av vilka byggbranschen är en av de viktigaste.

En omfattande grå ekonomi leder oundvikligen till en snedvriden konkurrens och försämrar hederliga företagens situation. Dessutom föder och upprätthåller den ofta kriminell verksamhet och orsakar allvarliga sociala, samhälleliga och hälsorelaterade problem.

Det är också klart att bekämpningen av grå ekonomi och ekonomisk brottslighet kräver ett vittomspännande och effektivt myndighetssamarbete med olika typer av insatser från många håll. Enskilda aktioner är inte tillräckliga även om de kan utgöra en viktig del av en större helhet. Det är därför vitalt att fortsätta med åtgärdsprogram mot grå ekonomi och ekonomisk brottslighet och, för att backa upp dem, se till att det finns en uppdaterad och övergripande lägesbild. Utredningsenheten har här ett tydligt och samhälleligt viktigt uppdrag.

I samband med utfrågningen av sakkunniga i utskottet lyftes en hel del frågor fram som skulle kräva satsningar i bekämpningen av den grå ekonomin. Som exempel kan nämnas behovet att justera de artiklar i skatteavtalen som reglerar begreppet fast driftställe i byggbranschen och behovet att avgränsa polisens undersöknings-skyldighet i omfattande brottshärvor enligt svensk modell. Det krävdes också från sakkunnighåll att arbetarskydds- och migrationsmyndigheternas rätt att få uppgifter förbättras.

Utskottet anser det viktigt att dessa förslag granskas skilt för sig i ett lämpligt sammanhang. Eftersom de inte direkt berör den lagstiftning som föreslås i propositionen tar utskottet inte närmare ställning till dem. Av samma orsak tar utskottet inte heller ställning till arbetslivs- och jämställdhetsutskottets förslag till uttalande.

Frågan om resursernas tillräcklighet och inriktning är även den viktig och skulle kräva särskild granskning. Det kommer på ett naturligt sätt att bli möjligt t.ex. efter att ställningstagandet till den undersökning om den grå ekonomin som revisionsutskottet har låtit göra blir klart.²

Enligt utskottet är de kommentarer och ändringsförslag som grundlagsutskottet har fört fram i huvudsak motiverade och föreslår därför ändringar i 2, 4, 5 och 13 § i lagförslag 1. Ytterligare föreslår utskottet en precisering av 4 § 3 mom. Nedan behandlas dessa och vissa andra viktiga ändringsförslag närmare.

Detaljmotivering

Lagförslag 1

2 §. Definitioner

2 §:n 4 punkten. I 2 § ingår definitioner av vissa begrepp som förekommer i lagen. Med *myndighet* avses enligt 2 § 4 punkten en myndighet som avses i 4 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), dvs, en myndighet som avses i offentlighetslagens 4 §.

² Riksdagens revisionsutskotts publikation 1/2010.

Grundlagsutskottet har anmärkt att denna definition leder till ett ytterst vittomfattande myndighetsbegrepp. Det täcker in stat och kommuner och dessutom, enligt vad som närmare framgår av grundlagsutskottets utlåtande, bland annat domstolarna och andra rättskipningsorgan, statens affärsverk och självständiga offentliga rättsliga institutioner såsom Finlands Bank, Finansinspektionen och Folkpensionsanstalten.

Enligt 4 § i offentlighetslagen avses med myndighet också nämnder, delegationer, kommittéer, kommissioner och därmed jämförbara organ som med stöd av en lag, en förordning eller ett beslut fattat av en myndighet som avses i lagrummet har tillsatts för att självständigt utföra en uppgift. Enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet omfattar myndighetsbegreppet dessutom sammanslutningar, inrättningar, stiftelser och enskilda personer som utför ett offentligt uppdrag enligt en lag, en bestämmelse eller en föreskrift som meddelats med stöd av en lag eller en förordning och därmed utövar offentlig makt. Dessa definitioner ingår i 4 § 1 mom. 8 punkten och i 2 mom. i offentlighetslagen.

Myndighetsbegreppet i offentlighetslagen har avsiktligt utformats med osedvanlig bredd för att den handlingsoffentlighet som avses i grundlagen ska förverkligas så väl som möjligt när det handlar om myndighetsutövning. Enligt grundlagsutskottet är det problematiskt att överföra ett begrepp som tillkommit i ett visst syfte direkt till en annan lag, som har ett helt annat syfte. Utredningsenheten skulle enligt den föreslagna formuleringen åtminstone formellt ha rätt till information också ur register som förs av aktörer som inte har något att göra med näringsverksamhet eller dess finansiering. Enligt grundlagsutskottet är detta inte en godtagbar lösning och står inte heller i korrekt proportion till lagförslagets syften.

Grundlagsutskottet uppmanar finansutskottet att precisera myndighetsbegreppet så att det täcker in endast myndigheter som sköter registrerings-, tillstånds-, inspektions- eller övervakningsuppgifter i anslutning till näringsverksamhet, uppgifter i anslutning till finansiering av nä-

ringsverksamhet eller som annars också behandlar ärenden som gäller näringsverksamhet (såsom tullen, polisen och domstolarna) samt enheter i staten, kommuner och samkommuner som bedriver näringsverksamhet.

Myndighetsbegreppet är relevant när det gäller omfattningen av utredningsenhetens rätt att få uppgifter. Utredningsenhetens rätt att få uppgifter gäller endast uppgifter som myndigheterna själva har. För att utredningsenheten ska kunna fullgöra sin viktigaste uppgift och producera information för bekämpningen av den grå ekonomin måste dess rätt att få uppgifter säkerställas. Finansutskottet anser därför att myndighetsbegreppet måste vara tillräckligt brett.

Utskottet föreslår att myndighetsbegreppet i princip definieras med hänvisning till offentlighetslagens 4 §. Men de ovan nämnda myndigheter m.fl. som nämns i 4 § 1 mom. 8 punkten samt i 2 mom. lämnas utanför. En sådan definition motsvarar enligt utskottets uppfattning grundlagsutskottets krav men beaktar ändå utredningsenhetens, av dess uppdrag dikterade behov av en vittomfattande rätt att få uppgifter.

Lagförslagets 2 § 4 punkten bör ändras så att med *myndighet* avses en myndighet som avses i 4 § 1—7 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

4 §. Utredningsenhetens rätt att få uppgifter för en fenomenutredning

4 §:n 2 mom. I lagförslagets 4 § föreskrivs om utredningsenhetens rätt att få uppgifter för fenomenutredningar. Rätten att få uppgifter förutsätter inte något särskilt samtycke från den myndighet som uppgifterna begärs av. Ett undantag från detta utgör ändå de situationer som beskrivs i 2 mom. där begäran riktas till en förundersökningsmyndighet eller gäller underrättelseuppgifter som har erhållits för brottsbekämpning.

Under expertutfrågningen väcktes frågan om motsvarande samtycke borde föreligga också när det gäller uppgifter som gäller riskhantering och inspektion och som tullmyndigheterna innehar.

Utskottet anser emellertid att det inte är nödvändigt att föreskriva om det. Inte för någon myndighets del har det varit aktuellt att föreskri-

va om en specialhantering av tillsynsuppgifter eftersom utredningsenheten i alla vändningar ska säkerställa att den inte yppar sekretessbelagda uppgifter. I detta avseende ska utredningsenheten följa offentlighetslagen och enligt den ska myndigheternas handlingar hemlighållas exempelvis när de innehåller uppgifter om inspektioner som ankommer på en myndighet eller någon annan omständighet som har samband med en övervakningsåtgärd, om utlämnandet av uppgifter ur en sådan handling skulle äventyra övervakningen eller dess syfte.

Ett system där uppgifter lämnas bara efter samtycke skulle äventyra hela upplägget. Utredningsenhetens uppgifter och skyldigheter och de principer som ska följas i informationsbehandlingen har reglerats så precist att det inte finns skäl att uppställa ytterligare villkor. Verksamheten bygger dessutom på samarbete mellan utredningsenheten och andra myndigheter för ett gemensamt mål. Också med hänsyn till detta är det omotiverat med ytterligare begränsningar.

4 §:n 3 mom. I momentet föreskrivs om hur utredningsenheten ska specificera vilka uppgifter den begär för en fenomenutredning. I momentet används uttrycket "kan...specificeras". För att inga missförstånd ska uppstå föreslår utskottet att formuleringen ändras så att den lyder "ska...specificeras". Detta var också den ursprungliga avsikten och formuleringen har gett anledning till divergerande tolkningar i samband med hörandet av sakkunniga. De personer eller organisationer som är föremål för en uppgiftsbegäran ska alltså specificeras i begäran enligt namn eller någon annan identifieringsuppgift eller någon annan gruppegenskap.

4 § nytt 4 mom.. Utskottet föreslår att 4 § kompletteras med ett nytt 4 mom. I momentet sägs, på det sätt som grundlagsutskottet förutsätter, att uppgifter som erhållits för en fenomenutredning inte får användas för något annat syfte än en fenomenutredning och en fullgöranderapport enligt vad som föreskrivs i 5 § 3 mom. Detta har varit avsikten men grundlagsutskottet anser att av skäl som hänger samman med skyddet för

personuppgifter behövs det en särskild bestämmelse om saken i lagen.

4 § nytt 5 mom. Utskottet föreslår att 4 § ytterligare kompletteras med ett nytt 5 mom. Enligt momentet ska uppgifter om en person som erhållits för en fenomenutredning förstöras omedelbart när utredningsenheten konstaterar att den uppgifterna gäller inte är en organisationsanknuten person. Detta har varit avsikten, men grundlagsutskottet anser att det av skäl som hänger samman med skyddet för personuppgifter behövs en uttrycklig bestämmelse om saken i lagen.

Bakgrunden till kompletteringen är att utredningsenhetens rätt att göra utredningar om fenomen inom den grå ekonomin endast omfattar organisationer och organisationsanknutna personer. Eftersom privatpersoners försummelser inte hör till den typ av grå ekonomi som definieras i lagförslaget kan utredningarna inte gälla dem. Utredningsenheten kan emellertid bli tvungen att hantera uppgifter om enskilda personer innan det står klart att han eller hon inte har ställning av organisationsansknuten person. Det är alltså fråga om uppgifter som fås fram i sådana utredningar men som sedan visar sig vara överflödiga.

Grundlagsutskottet har föreslagit en alternativ modell enligt vilken det för tillgång till uppgifter om enskilda personer ställs ett krav på att det finns skäl att anta att vederbörande är en organisationsanknuten person. Finansutskottet finner ingen grund för det alternativet med hänsyn till den möjlighet till tolkning och bevisvärdering som hänger samman med alternativet. Den alternativa modellen är inte heller tillfredsställande i situationer där organisationer leds genom bulvarer.

5 §. Fullgöranderapport

5 § nytt 5 mom. Utskottet föreslår att paragrafen får ett nytt 5 mom. Om utredningsenheten konstaterar att en person inte har organisationsanknytning ska rapporten omgående avslutas för den personens vidkommande och uppgifterna genast förstöras.

Kompletteringen har på det sätt som beskrivs ovan relevans för skyddet för personuppgifter i de fall där det inte handlar om en organisationsanknuten person. Utarbetandet av fullgöranderapporten skulle då omedelbart avbrytas och personuppgifterna förstöras. Även denna komplettering motsvarar de avsikter som framgår av propositionsmotiven men på det sätt som grundlagsutskottet anför finns det skäl att ta in en särskild passus om saken i lagen.

Utskottet ser däremot inte någon anledning att komplettera bestämmelsen med en passus om utredningsenhetens skyldighet att följa eventuella särskilda bestämmelse som gäller den myndighet som lämnat ut uppgifter. Motiveringen till detta är att propositionen inte på något sätt utvidgar myndigheternas rätt att få uppgifter. Fullgöranderapporterna skulle alltså alltid utarbetas utifrån de uppgifter som den myndighet som har begärt rapporten själv har rätt att få. Om någon uppgift är behäftad med särskilda begränsningar vad beträffar utlämning gäller begränsningarna automatiskt också utredningsenheten. Utskottet anser därför att det inte är möjligt att genom att rekvirera en fullgöranderapport kringgå de särskilda begränsningar som eventuellt föreskrivits till skydd för personuppgifter.

Syftet med fullgöranderapporter

6 § 1 mom. I paragrafen uppräknas de syften för vilka en myndighet kan begära en fullgöranderapport. Sådana syften är bl.a. i lagrummet nämnda kontroll- och tillsynsuppgifter som har samband med beskattning, tullåtgärder, arbetspensionsförsäkring eller alkohollagstiftning.

Från förteckningen saknas vissa syften som är viktiga för bekämpningen av grå ekonomi, t.ex. övervakningsuppgifter i samband med arbetskraftsförvaltningen, arbetarskyddet eller registreringen av utlänningar. Detta är en följd av att de myndigheter som sköter dessa ärenden har en begränsad rätt att få uppgifter. Eftersom propositionen inte ändrar denna rätt skulle utredningsenheten ändå inte kunna göra ändamålsenliga fullgöranderapporter för dessa syften.

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet har föreslagit att det i bestämmelsen ska nämnas att

det är möjligt att begära en fullgöranderapport för arbetskraftsmyndighetens övervakningsuppgifter enligt lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006).

Social- och hälsovårdsministeriet har för sin del konstaterat att det först vore skäl att göra en övergripande utredning av arbetarskyddsmyndigheternas behov av och rätt att få uppgifter för sitt tillsynsuppdrag. Målet bör då vara att arbetarskyddsmyndigheten i framtiden har samma rätt som andra myndigheter att med hjälp av utredningsenheten få tillgång till behövliga uppgifter. Därför måste bl.a. lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen först justeras. Eftersom beredningen kräver tid kan lagförslaget inte kompletteras i det här skedet, menar ministeriet.

Utskottet anser på ovan nämnda grund att det inte är motiverat att komplettera 6 § nu. Eftersom arbetarskyddsmyndighetens betydelse i bekämpningen av den grå ekonomin blir allt större bl.a. till följd av att den utländsk arbetskraften är betydande, borde lagberedningen inledas snarast möjligt för att arbetarskyddsmyndigheten ska få de rättigheter de har behov av.

13 §. Handlingars och uppgifters offentlighet

13 § 2 mom. I lagförslagets 13 § finns bestämmelser om handlingars och uppgifters offentlighet. I bestämmelsen hänvisas det till offentlighetslagen som ska tillämpas som en allmän lag. Bestämmelsen kompletteras av ett 2 mom. enligt vilket uppgifter som erhållits för fenomenutredningar samt fullgöranderapporter och de uppgifter som erhållits för dem är sekretessbelagda.

Avsikten är att sekretessen ska gälla utredningsenheten och att beslut om en uppgifts sekretessgrad i övrigt fattas av den myndighet som ursprungligen innehar uppgiften. Utskottet föreslår att lagrummet preciseras enligt grundlagsutskottets förslag så att uppgifterna ska hemlighållas i *utredningsenheten*. Det här säkerställer att handlingsoffentligheten inte snävas in i relation till offentlighetslagen.

Utskottet föreslår därför att det i 2 mom. ska föreskrivas särskilt om sekretess för uppgifter som begärts för fenomenutredningar och fullgöranderapporter. Därigenom kan man undvika divergerande tolkningar exempelvis i situationer där sekretessgrunderna i 24 § 15 mom. inte direkt kan bli tillämpliga.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslag 2 utan ändringar och

godkänner lagförslag 1 med ändringar (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om Enheten för utredning av grå ekonomi

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
(Som i RP)

2 §
Definitioner

I denna lag avses med
(1—3 punkten som i RP)

4) *myndighet* en myndighet som avses i 4 § 1 mom. 1—7 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

3 §
(Som i RP)

4 §

Utredningsenhetens rätt att få uppgifter för en fenomenutredning

(1 och 2 mom. som i RP)

De personer eller organisationer som utredningsenheten begär uppgifter om ska i begäran om uppgifter specificeras enligt namn eller någon annan identifieringsuppgift eller enligt

bransch, lokalisering eller någon annan gruppensskap.

Uppgifter som erhållits för en fenomenutredning får inte användas i andra syften än de som nämns i 5 § 3 mom. i fråga om fenomenutredningar och fullgöranderapporter. (Nytt)

Om utredningsenheten konstaterar att en person inte har status av en organisationsanknuten person ska uppgifterna om honom eller henne omedelbart förstöras. (Nytt)

5 §

Fullgöranderapport

(1—4 mom. som i RP)

Om utredningsenheten konstaterar att en person inte har status av en organisationsanknuten person ska utarbetandet av fullgöranderapporten om honom eller henne avslutas och uppgifterna om honom eller henne omedelbart förstöras. (Nytt)

6—12 §
(Som i RP)

13 §

Handlingars och uppgifters offentlighet

(1 mom. som i RP)

Uppgifter som har erhållits för fenomenutredningar samt fullgöranderapporter och de uppgif-

ter som har erhållits för dem *samt begäran om fenomenutredningar och fullgöranderapporter* är sekretessbelagda i utredningsenheten.

14 §

(Som i RP)

Helsingfors den 26 november 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Hannes Manninen /cent
vordf. Kari Rajamäki /sd
medl. Matti Ahde /sd
Christina Gestrin /sv
Pertti Hemmilä /saml
Bjarne Kallis /kd
Kyösti Karjula /cent (delvis)
Esko Kiviranta /cent
Mikko Kuoppa /vänt
Mika Lintilä /cent (delvis)
Olli Nepponen /saml
Tuija Nurmi /saml
Kirsi Ojansuu /gröna
Heikki A. Ollila /saml (delvis)

Markku Rossi /cent (delvis)
Matti Saarinen /sd (delvis)
Sari Sarkomaa /saml (delvis)
Minna Sirnö /vänt (delvis)
Pia Viitanen /sd
ers. Eero Heinäluoma /sd (delvis)
Timo Kalli /cent (delvis)
Matti Kauppila /vänt (delvis)
Valto Koski /sd (delvis)
Lauri Kähkönen /sd (delvis)
Reijo Paajanen /saml
Eero Reijonen /cent (delvis)
Kimmo Sasi /saml (delvis)
Tuula Väättäinen /sd (delvis).

Sekreterare i delegationen var

utskottsråd Maarit Pekkanen.